

LM Kirken Herning

Herning juli 2016

Til

Kirkeministeriet

Frederiksholms Kanal 21

1220 København K

Bemærkninger til lovforslag til lov om ændring af ægteskabs indgåelse og opløsning

LM Kirken Herning (godkendt af Kirkeministeriet som menighed 2015) har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Vi finder det positivt jf. lovforslaget at embedsindehavere af vielsesbemyndigelse bliver underlagt samme lovgrundlag uanset om embedsindehaveren er præst i folkekirken eller i et trossamfund uden for folkekirken. Hermed sikres en parallelitet til de krav, der i dag gælder for folkekirkens præster.

Vi anbefaler, at

- løfteerklæringen har nøjagtig samme ordlyd som præsteløftet samt tjenestemandsløvens § 10:
  - *"Jeg lover på ære og samvittighed, at jeg vil overholde den danske lovgivning og hermed de regler og forskrifter, der vedrører den borgerlige side af de kirkelige handlinger"*
  - *".....skal samvittighedsfuldt overholde de regler, der gælder for hans stilling, og såvel i som uden for tjenesten vise sig værdig til den agtelse og tillid, som stillingen kræver".*

Begrundelse: Hermed vil en vurdering og evt. konsekvens af brud på decorumkravet blive behandlet på samme vilkår, uanset om bruddet på decorumkravet er udøvet af en embedsindehaver/præst i folkekirken eller i et trossamfund uden for folkekirken.

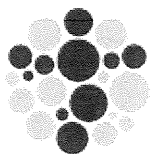
- kurset gennemføres på universiteternes pastoralseminarium sammen med de nyuddannede teologer.

Begrundelse: det særlige kursusindhold må kunne planlægges til særlige kursusdage sammen med de nyuddannede teologer. Hermed sikres det, at kursusindholdet har det nødvendige høje faglighed på universitetsniveau, hvorved den efterfølgende forvaltning af vielsesbemyndigelsen følger forskrifterne uanset om det sker i eller uden for folkekirken.

- kurset er gratis.

Begrundelse: ekstraomkostningen ved at have nogle få ekstra deltagere på undervisningsholdet på pastoralseminariet vil ikke være belastende. Samtidig finder vi gennemførelse af brugerbetaling for forskelsbehandling, idet uddannede teologer på pastoralseminariet undervises gratis, og udenlandske forkyndere, der søger om forlængelse af forkynderopholdet, får ligeledes den eksisterende undervisning vederlagsfrit (jf. finanslovskonto § 15.77.02.30), som en styrkelse af integrationsindsatsen.

- fritagelsen for at deltage i kurset ved dokumenteret kendskab til lovgivningen mv. ikke blot sker undtagelsesvist ud fra en dokumenteret universitetseksamen fx jura, socialrådgiver mv.

LM Kirken Herning

Begrundelse: ansøgere til vielsesbemyndigelse kan have en lang erhvervserfaring, hvor der er arbejdet med lovgivning, ligesom de stillingsbetegnelser, som pgl. har haft eller fortsat udøver, kræver et decorum-begreb på lige fod med tjenestemandsløvens § 10. Derfor bør en evt. fritagelse ses ud fra en bredere vurdering af den pågældende ansøger.

- Kirkeministeriet sammen med SKAT udfører uanmeldte tilsyn med godkendte trossamfund og menigheder for at kunne vurdere, om de fortsat opfylder kravene.

Begrundelse: Den seneste tids mediedækning har afsløret, at den udførte praksis i de enkelte godkendte trossamfund/menigheder ikke berettiger til godkendelse som menighed/vielsesbemyndigelse/modtagelse af offentligt tilskud.

På vegne af LM Kirken Herning

Jørgen Christensen, formand LM Kirken Herning, Munkgårdkvarteret 95, Snejbjerg, 7400 Herning, tlf. 72582571, annyogjorgen@fiberpost.dk.

Lena Bhakti Marcussen Petersen

Fra: bmaschoreck@gmail.com på vegne af Chizen <chizen@tendai.dk>
Sendt: 7. august 2016 23:23
Til: Kirkeministeriet
Cc: Pia Trans
Emne: Vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning

Tendai Danmark bifalder ethvert initiativ, som styrker demokratiet og den personlige frihed. Vi har studeret udkastet til lovændring af ægteskabsloven og ønsker at overlevere følgende kommentarer:

Hvis målet er at adressere religiøse forkyndere i Danmark, som misbruger det danske samfunds frihedsrettigheder at prædike had og forsøge at undergrave grundelementerne i det samfund, virker det underligt at det forelagte forslag skulle kunne hjælpe i betydeligt omfang.

Først og fremmest finder vi, at de danske myndigheder allerede har de fornødne redskaber gennem reglerne for anerkendelse af trossamfund og menigheder. Her kan anerkendelsen allerede trækkes tilbage. Hvis vilkårene for dette ikke er klare, burde disse i stedet ændres.

Dernæst virker det forkert at krav om kursus hægtes på vielsebemyndigelser. Med lovforslaget vil myndighederne kun ramme præster, der ønsker at gennemføre en vielse, ikke alle andre, som fortsat kan undergrave demokratiet. Disse kandidater vil endvidere kunne udføre andre ritualer såsom dåb, konfirmation m.fl.

Vi antager at det annoncerede kursus skal understøtte præsten i at vejlede og hjælpe menigheden med udgangspunkt i det danske demokrati og rettigheder. Det er ikke nogen dårlig ide med oplysning og information, men vi finder det ikke nødvendigt med et to-dages kursus. I stedet kan der udgives materiale til selvstudie, gerne som e-learning, hvorefter præsten kan underskrive erklæringen og indsende denne. Selv med et fysisk kursus er der ingen garanti for bedre oplyste præster; hvem der ikke ønsker at blive informeret, bliver det heller ikke. Hvem der ønsker at undergrave demokratiet, kan desværre fortsat gøre det.

Fastholder man tanken omkring et fysisk kursus, bør det tilbydes under lignende forhold som for præstestuderende i folkekirken. Hvis det tilbydes gratis til studerende på pastoralseminariet, skal det tilsvarende tilbydes gratis til øvrige præster.

Med venlig hilsen

Tendai Danmark
Bjarne Maschoreck
Gulbjergvej 40
3660 Stenløse

Et Hørringsvar fra Dansk Oase vedr. Forslag til Lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning

Begrundelsen for forslaget til lovændring er, at ”der findes imidlertid religiøse forkyndere i Danmark, som misbruger det danske samfunds frihedsrettigheder til at prædike had og forsøge at undergrave grundelementerne i det samfund, som de burde være en del af, og det forekommer problematisk, hvis de gennem deres adfærd modarbejder og undergraver danske love.”

Det er for Dansk Oase svært at se, at det gældende retsgrundlag ikke skulle være tilstrækkeligt til at retsforfølge sådanne forkyndere og dermed også fratage dem retten til at være vielsesmyndighed. Også det løfte, som afgives må være tilstrækkeligt: ”Jeg lover på ære og samvittighed, at jeg vil overholde den danske lovgivning og hermed de regler og forskrifter, der vedrører den borgerlige side af de kirkelige handlinger.”

Decorumbegrebet er vanskeligt at håndtere; det er det også i Folkekirken – netop fordi decorum ændrer sig med tidsånden. Derfor er det forståeligt, at man føler et behov for tydeliggøre, hvad et decorumkrav indeholder. Problemet er, at i forslagets bemærkninger skifter decorum fra at være et spørgsmål om adfærd og livsvandel til at handle om specifikke krav, primært kravet om deltagelse i et obligatorisk kursus.

Eksemplet på, hvornår der kan rejses en decorumsag, omtaler en situation, hvor ”en præst, imam el. lignende vier mindreårige eller foretager vielse uden begge parter samtykke”. Men behøver man virkelig en ny lovgivning for at imødegå dette? Falder en sådan handling ikke allerede ind under ”de regler og forskrifter, der vedrører den borgerlige side af de kirkelige handlinger”?

Decorum omfatter i forslaget deltagelse i det obligatoriske kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre og om ligestilling mellem kønnene og frihed til seksuel orientering, ikke-diskrimination og kvinderettigheder.

Hvordan sikrer lovforslaget, at trossamfundenes forståelse af ægteskab og sexuel adfærd og etik ikke bliver opfattet som manglende decorum? Kan en anden forståelse af ægteskab end folkekirken ikke forvaltes i respekt for landets love? Hvordan hænger decorumbegrebet sammen med folkekirkepræsters ret til ikke at vie fraskilte eller personer af samme køn?

Dansk Oase mener, at lovforslaget er unødvendigt i forhold til at sikre at forkyndere overholder gældende dansk ret, men at det kan skabe en unødigt mistænkeliggørelse og polarisering i forhold til forkyndere fra andre kristne og ikke-kristne trossamfund end folkekirken.

Hvad er Dansk Oase?

Dansk Oase er en voksende bevægelse i Folkekirken. Bevægelsen blev grundlagt i 1989 efter forbillede fra Norsk Oase som en karismatisk vækkelsesbevægelse på luthersk grund. Parallelt med Dansk Oase grundlagdes Forum for en Fri Folkekirke også i 1989 med en hovedsageligt karismatisk menigheds- og kirkeforståelse, men med et klart kirkepolitisk sigte. Forum for en Fri Folkekirke tog den folkekirkelige frihedslovgivning i brug til at skabe nye menighedstyper, som vil kunne danne ryggraden i en fri Folkekirke: Valg- og frimenigheder, menighedssamfund, husmenigheder. I 2000 fusionerede de to bevægelser. Dansk Oase blev en menighedsbaseret bevægelse og overtog dermed Forum for en Fri Folkekirkes menighedstænkning. Dansk Oase består af 17 menigheder, et netværk af 77 præster, driver en efterskole og samler omkring 5.000 personer hver sommer.

Med venlig hilsen

Dansk Oases kirkepolitiske Udvalg

Sognepræst Martin Drengsgaard, formand

Frimenighedspræst Anders Michael Hansen

Missionspræst Ole Skjerbæk Madsen

Generalsekretær Karsten Bach

København, 11. august 2016

Til Kirkeministeriet

BAPTISTKIRKENS HØRINGSSVAR

1. Høringssvar vedr. lovforslag om ændring af ægteskabsindgåelse og -opløsning

- om Decorum-krav og obligatorisk kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre **og**

2. Høringssvar vedr. lovforslag om ændring af straffeloven

- om Kriminalisering af udtrykkelig billigelse af visse strafbare handlinger som led i religiøs oplæring

BaptistKirken er Danmarks ældste frikirke. Som sådan vil vi hermed bidrage med nedenfor anførte høringssvar. For os at se hænger de nævnte forslag sammen. Et ligelydende høringssvar tilgår derfor også Justitsministeriet.

Baptistkirker har – som tidligere forfulgte minoritetskirker i Europa, herunder også i Danmark – altid hævdet, at frihed, lighed og samtale er ufravigelige grundholdninger, når konflikter mellem kristne konfessioner og religioner skal løses. Tvang i trossager, undertrykkelse af tanken og diskrimination af religiøse grupperinger fører ofte til konflikter og vold. Dette dokumenterer de europæiske konfessionskrige mellem kristne siden reformationen i 1500-tallet med al tydelighed.

Når religionerne nu har indtaget den plads i de europæiske kulturer, som de kristne konfessioner har haft, består den største politiske udfordring i at tage ved lære af denne blodige historie. Det vil være fatalt for dansk kultur, hvis islam søges stækket med andre midler end dem, der har præget det danske samfund siden Grundloven af 1849. Vejen frem er at sikre samme frihed og lighed for alle, hvorefter samtalen vil fremme retfærd og fred i det danske samfund.

Lovforslaget fra Justitsministeriet indebærer en indskrænket ytringsfrihed, der alene skal gælde for religiøse forkyndere. Vi finder denne skelnen mellem religiøse ledere og fx politikere og andre samfunds-debattører uholdbar. Alle meningsdannere må være lige for loven. Yderligere mener vi, at gældende straffelov, der allerede forbyder opfordring til kriminelle handlinger, er tilstrækkelig lovgivning på dette område. Hvis man ønsker at skærpe loven, er det vores holdning, at det bør gælde alle grupper og enkeltpersoner og ikke kun religiøse forkyndere.

Lovforslaget fra Kirkeministeriet indebærer mulighed for kriminalisering af præster, der fungerer som sjælesørger. Noget sådant vil vi ikke udsætte vores præster for. Derfor vil vi anbefale menighedernes præster, at de fremadrettet lader alle brudepar blive viet på rådhuset (borgerlig vielse), hvorpå en kirkelig fejring kan finde sted uden retsvirkninger. Det vil generelt betyde, at Baptistkirkens præster ikke bliver deltagere i det foreslåede kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre, og derfor heller ikke vil underskrive den hertil knyttede erklæring.

Vi forudser, at mange religiøse ledere af anden religiøs observans – sådanne, som lovforslaget tager sigte på – vil forholde sig på tilsvarende måde. At megen religiøs vejledning herved kommer til at foregå 'under radaren', anser vi som en utilsigtet virkning af lovforslaget, som vi beklager. Vi anbefaler, at alle vielser henlægges til den borgerlige øvrighed, hvorved den foreslåede diskriminering og kriminalisering af religiøse ledere undgås.

Vi vil samtidigt anbefale, at det grundige kommissionsarbejde, som netop nu finder sted vedr. en evt. lovgivning om 'de fra folkekirken afvigende trossamfunds forhold' – i.e. Hans Gammeltoft-Hansen-udvalget, der forbereder lovforslag med henblik på udfyldelse af Grundlovens paragraf 69 – inddrages, når det gælder udformningen af de her fremsatte lovforslag.

På Baptistkirkens vegne
Bent Hylleberg
Formand

Lena Bhakti Marcussen Petersen

Fra: Erik Lund <eriklund@mail.tele.dk>
Sendt: 11. august 2016 14:39
Til: Kirkeministeriet
Emne: Høring!

Dokumentnr. 82381/16

Undertegnede fremsender hermed som leder og på vegne af 'Menigheden af kristne i Danmark i Jesu navn' vores udtalelse angående lovforslag ang. 'lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning'.

Vi kan fuldt og helt tilslutte os lovforslaget, der efter vores mening er et rimeligt minimumskrav.

I vores menighed iøvrigt praktiserer vi 'borgerlig vielse' som værende tilstrækkeligt.

Med venlig hilsen,

Erik Lund, Ulfkjærvej 17, 6990 Ulfborg. Tlf.: 22 36 01 52

JESU KRISTI KIRKE

AF SIDSTE DAGES HELLIGE

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

e-post: km@km.dk

København, den 14. august 2016

Kirkeministeriet har den 1. juli 2016 sendt et udkast til forslag til ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning i høring (Sagsnr. 82381/16). Udkastet har til formål hindre såkaldte hadprædikanters aktiviteter i Danmark.

Det fremgår af lovforslaget, at det skal udmønte dele af to politiske enighedspapirer af henholdsvis 19. og 31. maj 2016 ved indførelse af et decorumkrav for vielsesbemyndigede religiøse forkyndere uden for Folkekirken, samt indførelse af obligatorisk brugerbetalt kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre for samme persongruppe.

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige (mormonkirken) har siden kort efter grundloven i 1849 været etableret i Danmark med i dag 22 menigheder. Vielser i kirken finder sted i de enkelte menigheder og i kirkens tempel på Frederiksberg, hvor også vielser for medlemmer tilknyttet kirkens sydsvenske menigheder kan finde sted. Kirken er en lægmandskirke, og vielser i kirken forrettes som en ulønnet lægmandspræstegering af medlemmer af kirken. Kirkens vielsesbemyndigede lægmandspræster i Danmark er fortrinsvis enten danske eller svenske statsborgere. For tiden er 35 medlemmer af kirken vielsesbemyndiget i Danmark.

Kirken har ingen bemærkninger imod udkastets forslag til indførelse af et decorumkrav for vielsesbemyndigede.

Med hensyn til udkastets forslag om indførelse af det i udkastet beskrevne og for vielsesbemyndigede personer obligatoriske kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre, skal kirken henlede opmærksomheden på, at kirkens vielser i Danmark fortrinsvis forrettes af enten danske eller svenske statsborgere, der er født og opvokset i Danmark/Sverige og har gennemgået sædvanlig grundskoleundervisning i blandt andet de emner, som kurset forventes at omhandle. Det foreslåede kursus forekommer derfor aldeles overflødigt, navnlig for kristne kirkesamfund som Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, som ikke kan forbindes med hadprædikanter og sådannes lære. Når hertil kommer, at mulighederne for fritagelse for kurset ifølge udkastets bemærkninger forudsættes administreret stramt sammenholdt med, at kurset foreslås gjort brugerbetalt også for ulønnede lægmandspræster, forekommer den parallelitet, som udkastet i øvrigt søger at etablere til vielsesbemyndigede i folkekirken, at ophøre, idet lønnede vielsesbemyndigede i folkekirken, ikke er underkastet tilsvarende

brugerbetaling. Kirken skal derfor foreslå, at mulighederne for fritagelse for kurset lempes i forhold til udkastets bemærkninger, i hvert fald for nordiske statsborgere, eller i hvert fald at kurset ikke undergives den foreslåede forskelsbehandlende brugerbetaling.

Til orientering og dokumentation for, at kirkens vielser i menighederne er helt i overensstemmelse med dansk værdier indenfor familieret, frihed og folkestyre, vedhæftes vielsesritualet.

Kirken har ingen bemærkninger imod udkastets forslag til løfteerklæring for vielsesbemyndigede.

Med venlig hilsen

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige
Templet i København

Vielsesritual i menighederne i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige.

Når en vielsesbemyndiget i kirkens menigheder skal forrette en vielse, taler han til parret med ordene:

"Vil I tage hinanden ved højre hånd"?

Den vielsesbemyndigede udtaler herefter:

"[Gommens fulde navn og brudens fulde navn], I har taget hinanden ved højre hånd som tegn på den pagt I nu skal indgå i Guds og disse vidners nærværelse." (Brudeparret kan selv udvælge eller foreslå disse vidner).

Den vielsesbemyndigede spørger gommen:

"[Gommens fulde navn], tager du [brudens fulde navn] som din retmæssige ægteviede hustru. Og indgår du af egen fri vilje og valg pagt om, at du, som hendes livsledsager og retmæssigt ægteviede mand, vil holde dig til hende og ingen andre, at du vil holde alle love, pagter og forpligtelser, der hører til denne ægtestand, og at du vil elske, ære og værne om hende, så længe I begge lever?"

Gommen svarer:

"Ja"

Den vielsesbemyndigede taler dernæst til bruden og spørger:

"[Brudens fulde navn], tager du [gommens fulde navn] som din retmæssige ægteviede mand. Og indgår du af egen fri vilje og valg pagt om, at du, som hans livsledsager og retmæssigt ægteviede hustru, vil holde dig til ham og ingen andre, at du vil holde alle love, pagter og forpligtelser, der hører til denne ægtestand, og at du vil elske, ære og værne om ham, så længe I begge lever?"

Bruden svarer: *"Ja."*

Den vielsesbemyndigede udtaler herefter til brudeparret:

"I kraft af den myndighed, jeg besidder som ældste i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, erklærer jeg jer [gommens navn] og [brudens navn], for mand og hustru, lovformeligt og retsgyldigt viet for dette liv.

Må Gud velsigne jeres forening med glæde over jeres efterkommere og med et lang og lykkeligt liv sammen, og må han hjælpe jer med at holde de pagter hellige, I nu har indgået. Disse velsignelser nedbeder jeg over jer i vor herres Jesu Kristi navn. Amen. I kan nu kysse hinanden som mand og hustru."

Kirkeministeriet
km@km.dk

København d. 19. august 2016

Vedr. Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning.

Det Jødiske Samfund (DJS) takker for det fremsendte høringsmateriale og muligheden for at blive hørt i forbindelse med lovforslaget om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning.

DJS har følgende bemærkninger til udkastet:

- DJS støtter forslaget om et obligatorisk kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre for forkyndere. Da man ikke kan udelukke at DJS på et tidspunkt vil være nødsaget til at søge menighedens rabbiner uden for Danmarks grænser, vil det påtænkte kursusforløb være en hensigtsmæssig metode med henblik på at sikre, at en fremtidig forkynder vil kunne udføre sit hverv i henhold til den danske lovgivning.
- Vedr. sanktionering af forkyndere der ikke lever op til decorumkravet (værdighedskravet) og derved risikerer fratagelse af den offentlige anerkendelse (vielsesbemyndigelse), skal DJS gøre opmærksom på, at såfremt en teoretisk situation af denne karakter skulle opstå, vil DJS selv tage skridt til at opsig samarbejdet med den pågældende forkynder. Der har hersket en århundrede lang tradition, hvorved rabbinere fra Det Mosaiske Troessamfund har været forpligtet til og har iagttaget det omtalte decorumskrav.
- DJS ser en risiko for at tilbagetrækning af vielsesbemyndigelsen som en sanktion overfor trossamfund udenfor folkekirken, blot vil føre til at visse forkyndere i stigende grad fokuserer på religiøse ægteskabskontrakter og helt ser bort fra det borgerlige vielsesritual.
- Endelig skal Det Jødiske Samfund benytte denne lejlighed til at udtrykke bekymring ved den uklare definition og afgrænsning af, hvorledes den potentielle sanktion på sigt kan finde anvendelse med henblik på at påvirke trossamfund uden for Folkekirken og udøvelsen af deres respektive religiøse ritualer og traditioner. På det foreliggende grundlag forekommer det uklart hvor vidtrækkende konsekvenser en fremtidig implementering af lovforslaget kan have.

Med venlig hilsen,

Dan Rosenberg Asmussen
Formand